TA’LIM SIFATI YUKSALISHIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING SAMARASI

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti
Filologiya Fakulteti O’zbek tili va adabiyoti
yo’nalishi 220-guruh talabalari
Mengboyeva Baxtiniso Mamatqobilovna
Qayumova Robiya Nizom qizi
e-mail:mengboyevabaxtiniso2@gmail.com

Annotatsiya: *Ushbu maqolada raqamli texnologiyalarning zamonaviy ta’lim tizimida tutgan o‘rni va ularning ta’lim sifatini oshirishdagi ahamiyati tahlil etiladi. Raqamli platformalar, masofaviy o‘qitish tizimlari, multimedia vositalari va sun’iy intellekt asosidagi ta’lim yondashuvlari orqali ta’lim jarayonining samaradorligi oshishi ilmiy asosda yoritiladi. Shuningdek, infratuzilma, pedagoglarning raqamli savodxonligi hamda texnik cheklovlar kabi mavjud muammolar ko‘rib chiqiladi va ularni bartaraf etish bo‘yicha takliflar ilgari suriladi. Tadqiqot natijalari raqamli texnologiyalarni to‘g‘ri joriy qilish ta’lim tizimini modernizatsiya qilishga xizmat qilishini ko‘rsatadi.*

Kalit so‘zlar: *Innovatsion o‘qitish, raqamli savodxonlik, elektron platformalar, masofaviy ta’lim, o‘quv jarayoni, texnologik integratsiya*

Аннотация: *В данной статье анализируется роль цифровых технологий в современном образовательном процессе и их влияние на повышение качества обучения. Рассматриваются возможности применения дистанционных платформ, мультимедийных средств и технологий искусственного интеллекта для повышения эффективности учебного процесса. Также анализируются существующие проблемы, связанные с инфраструктурой, цифровой грамотностью педагогов и техническими ограничениями, и предлагаются возможные решения. Результаты*

исследования показывают, что грамотное внедрение цифровых технологий способствует модернизации системы образования и повышению ее результативности.

Ключевые слова: *Инновационное обучение, цифровая грамотность, электронные платформы, дистанционное образование, учебный процесс, технологическая интеграция*

Annotation:*This article analyzes the role of digital technologies in the modern education system and their impact on improving the quality of teaching and learning. It examines the use of distance learning platforms, multimedia tools, and artificial intelligence–based approaches to enhance educational efficiency. Additionally, issues related to infrastructure, teachers' digital competence, and technological limitations are discussed, along with recommendations for their solution. The findings indicate that effective implementation of digital technologies significantly contributes to the modernization of education and improves overall performance.*

Key words: *Innovative learning, digital literacy, e-learning platforms, distance education, learning process, technological integration*

Kirish: Zamonaviy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalar muhim strategik omil sifatida shakllanib bormoqda. Bugungi kunda global axborot makonining jadal rivojlanishi, ilm-fan taraqqiyotining tezlashuvi, ta'lim talab va ehtiyojlarining ortishi raqamli platformalardan foydalanishni zarurat darajasiga olib chiqmoqda. Raqamli savodxonlik, masofaviy ta'lim imkoniyatlari, elektron platformalar, multimedia vositalari hamda sun'iy intellekt asosida ishlab chiqilgan innovatsion yechimlar ta'lim mazmunini boyitish, o'quv jarayonining samaradorligini oshirish, shaffoflikni ta'minlash va individual yondashuvni kuchaytirishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, texnologik integratsiya ta'lim tizimini modernizatsiyalash, o'quvchi va talabalarda mustaqil fikrlash, ijodkorlik va tanqidiy tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini bermoqda. Mazkur masalaning ilmiy asosda

o‘rganilishi ta’lim sifatini yangi bosqichga olib chiqish imkonini beradigan omillarni aniqlash nuqtai nazaridan dolzarb sanaladi.

Adabiyotlar tahlili va tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqotda xalqaro va milliy ilmiy manbalar, UNESCO, OECD, Jahon banki kabi tashkilotlarning ta’lim va raqamlashtirishga oid hisobotlari, shuningdek, zamonaviy ilmiy maqolalar tahlil qilindi. Adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, raqamli texnologiyalar ta’lim sifatini oshirishda asosiy vosita sifatida e’tirof etilmoqda, chunki ular o‘qitish jarayonini moslashuvchan, ochiq va interaktiv shaklga keltiradi. Tadqiqot metodologiyasida ilmiy-nazariy tahlil, qiyosiy tahlil, kuzatuv, tajriba natijalarini umumlashtirish va statistik ma’lumotlarni qadrlash usullaridan foydalanildi. Shuningdek, pedagoglarning raqamli savodxonligi, o‘quvchilarning onlayn ta’limga munosabati va raqamli infratuzilmaning real holati haqida olingan ma’lumotlar ilmiy jihatdan tahlil qilindi. Bu yondashuv raqamli texnologiyalar ta’lim tizimiga ijobiy ta’sir mexanizmlarini, mavjud muammolarni va ularni bartaraf etishning amaliy yo‘llarini aniqlash imkonini berdi.

Natijalar: Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, raqamli texnologiyalarni ta’lim tizimiga integratsiya qilish o‘quv jarayonining sifat va samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Masofaviy ta’lim platformalari o‘quvchilarga geografik masofadan qat’i nazar bilim olish imkonini beradi, elektron platformalar esa ta’lim resurslariga tezkor kirishni ta’minlaydi. Multimedia vositalaridan foydalanish darslarni mazmunan boyitadi, tushunishni yengillashtiradi va o‘quvchilarning faolligini oshiradi. Sun’iy intellekt asosidagi ta’lim tizimlari individual ta’lim trayektoriyalarini yaratish, baholashda inson omilini kamaytirish va ta’lim monitoringini takomillashtirish imkonini bermoqda. Shu bilan birga, o‘qituvchilarning raqamli savodxonligi oshgani sari ta’lim jarayonida innovatsion metodlardan samarali foydalanish darajasi ham ortib bormoqda. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, raqamli texnologiyalar ta’limning uzluksizligini ta’minlash, adolatli baholash tizimini yaratish, ochiq ta’lim muhiti shakllantirish va bilim sifati barqarorligini ta’minlashda muhim omil sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Xulosa: Yuqorida keltirilgan ilmiy mulohazalar, tahlillar va natijalar shuni

tasdiqlaydiki, raqamli texnologiyalar ta’lim tizimining yangilanishi va raqobatbardoshligini ta’minlashda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Raqamli savodxonlikni rivojlantirish, elektron platformalar imkoniyatlaridan keng foydalanish, masofaviy ta’limni samarali tashkil etish, sun’iy intellekt asosida ishlab chiqilgan yechimlarni amaliyotga joriy qilish ta’lim sifatini sezilarli darajada oshiradi. Biroq raqamli infratuzilma, texnik sharoit, pedagoglarning tayyorgarligi va axborot xavfsizligi masalalari ham tizimli ravishda hal etilishi talab etiladi. To‘g‘ri boshqaruv va ilmiy asoslangan yondashuvlar asosida raqamli texnologiyalarni tatbiq etish ta’lim tizimini modernizatsiyalash, innovatsion muhit yaratish va yuqori sifatli kadrlar tayyorlashga xizmat qiladi.

Adabiyotlar ro‘yxati:

UNESCO. Digital Transformation of Education: Global Review Report, 2023.

OECD. Education in a Digital World: Opportunities and Challenges, 2024.

World Bank. Digital Learning Development and Implementation Guide, 2023.

Anderson T. Online and Distance Education: Theory, Practice and Research, 2020.

Karimov B. Raqamli texnologiyalar va ta’lim sifatini oshirish imkoniyatlari. Toshkent, 2022.